

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie dot. zażalenia **P. W.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga Południe w Warszawie

z dnia 30 czerwca 2023 r., sygn. akt [...]

o odmowie wszczęcia śledztwa,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 14 marca 2024 r.,

inicjatywy przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu,

wyrażonej w postanowieniu Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie

z dnia 8 lutego 2024 r., sygn. akt III Kp 130/24,

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Grójcu.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął postulat Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Północ w Warszawie przekazania innemu sądowi równorzędnemu sprawy wywołanej zażaleniem P. W. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga Południe w Warszawie z 30 czerwca 2023 r., o odmowie wszczęcia śledztwa. Przedmiotowym orzeczeniem, ze względu na brak ustawowych znamion czynu

zabronionego, odmówiono wszczęcia śledztwa o dwa czyny z art. 231 § 1 k.k. dotyczące przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez: funkcjonariusza publicznego pełniącego funkcję prokuratora Prokuratury Rejonowej w Legionowie prowadzącego postępowanie [...] i m.in. pominięcie, że rozpatrywane przez tego oskarżyciela publicznego zawiadomienie o przestępstwie dotyczyło również innych prokuratorów; bezpośredniego przełożonego wyżej wymienionego prokuratora referenta, osłaniającego jego działania; innych prokuratorów Prokuratury Rejonowej w Legionowie kryjących korupcję w Policji; funkcjonariuszy publicznych pełniących funkcję prokuratorów w Prokuraturach Rejonowych w Legionowie, Warszawie Praga – Północ, Nowym Dworze Mazowieckim, Wołominie w okresie od 13 grudnia 2022 r. do 5 października 2022 r. przez m.in. pominięcie, że zawiadomienie dotyczyło również innych prokuratorów, czym działano na szkodę P. W.

W uzasadnieniu wystąpienia Sąd właściwy miejscowo do rozpoznania zażalenia zauważył, że zarzuty sformułowane w zawiadomieniu z 12 lutego 2023 r. dotyczyły przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez sędziów Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie oraz prezesa tego Sądu, a także sędziego Sądu Okręgowego. W związku z powyższym Sąd terytorialnie właściwy wyraził obawę, że rozpoznanie przedmiotowego zażalenia może wywołać u postronnego obserwatora podejrzenie braku obiektywizmu przy jej rozpoznaniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie zasługiwała na uwzględnienie.

Jakkolwiek sprawa znajduje się w fazie *in rem* co oznacza, że procedowanie Sądu co do zażalenia P. W. nie będzie się wiązało z merytorycznym rozstrzygnięciem w przedmiocie jego zarzutów w stosunku do konkretnych osób, to jednak w niniejszej sprawie należało odnotować kilka kwestii, które zdecydowały o tym, że sprawa nie będzie rozpatrzona przez Sąd właściwy miejscowo. Przede wszystkim w zaskarżonym postanowieniu z 30 czerwca 2023 r. nie tylko nie wyszczególniono imiennie osób, których dotyczyła odmowa wszczęcia śledztwa, ale wręcz pominięto m.in. trzech sędziów [...] Wydziału Karnego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie, prezesa tego Sądu oraz sędziego Sądu Okręgowego w Warszawie (aktualnie delegowanego do Sądu Apelacyjnego w Warszawie a prywatnie będącego [...] prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie), których pokrzywdzony podejrzewał o popełnienie występku z art. 231 § 1 k.k. Analiza przedmiotowego zażalenia może więc doprowadzić Sąd orzekający do wniosku, że postępowanie zakończone w trybie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. prowadzone było zbyt wąsko w sensie podmiotowym i powinno objąć także

m.in. prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie. W tym stanie rzeczy zasadnicze znaczenie ma fakt, że w perspektywie rysuje się hipotetyczna sytuacja, w której decyzją Sądu Rejonowego dojdzie do konieczności zbadania zachowań prezesa tegoż Sądu. I chociaż – co trzeba zaakcentować - rola Sądu Rejonowego ograniczona będzie wyłącznie do stwierdzenia czy w ogóle opisane w zawiadomieniu zachowania można zakwalifikować jako przestępstwa, to jednak nie byłoby dobrze, żeby o interesie prawnym pokrzywdzonego orzekł sędzia podległy instancyjnie osobie wskazanej w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa. Istnieje więc realna obawa, że w odbiorze społecznym pozostawienie rozpoznania tego zażalenia w gestii Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie, zostałoby ocenione zdecydowanie krytycznie. Nieprzeniesienie sprawy do innego równorzędnego sądu mogłoby wywołać przeświadczenie o uchybieniu zasadzie bezstronności. Takich sytuacji, godzących w autorytet wymiaru sprawiedliwości, należy zdecydowanie unikać, mimo że *in concreto* brak jest danych, które stawiałyby obiektywizm sędziów Sądu właściwego miejscowo pod znakiem zapytania.

Z tych względów Sąd Najwyższy przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Grójcu, który położony jest na terenie okręgu Sądu radomskiego, po za apelacją warszawską, a jednocześnie dojazd do tej jednostki będzie dogodny.

[J.J.]

[a!]